

OCTAVIAN FLOCA

1904 — 1983

Vestea încetării din viață a doctorului docent Octavian Floca, la început de august, i-a întristat pe toți cei ce îl știuseră vreme de decenii în fruntea cercetării arheologice din județul Hunedoara, ținut ce adăpostește antichitățile celor două Sarmizegetuse.

A văzut lumina zilei într-un sat sibian, Zlăgna, la 23 martie 1904. Primii ani de școală i-a făcut în Transilvania aflată sub stăpânirea acvilei habsburgice, fiindu-i sădit în suflet gândul de a trăi în țara eliberată din multiseculara încătușare. De aceea a manifestat încă din anii liceului, făcut la Dumbrăveni, o atracție spre studiul obirșiilor poporului căruia îi aparținea. La Universitatea Daciei Superioare, din Clujul primului deceniu de la Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă, s-a remarcat prin sîrguința, sfiiciunea și conștiinciozitatea caracteristică tinerilor proveniți din mediul rural. A audiat cursurile de înaltă rezonanță științifică și simțire patriotică a pleiadei profesorilor universitari clujeni, în frunte cu D. M. Teodorescu, E. Panaitescu și I. Lupaș. Alături de unii dintre aceștia își face ucenicia în tainele arheologiei, fiind inclus în cadrul colectivelor șantierelor de la castrele Brețcu și Tibiscum, de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa și Costești (la cele din urmă fiind colaborator al asistentului universitar de atunci Constantin Daicoviciu).

Trecîndu-și cu note foarte bune examenenele, la terminarea studiilor universitare a fost reținut ca cercetător la Institutul de studii clasice din orașul de pe Someșul Mic. Apreciat ca cercetător, i s-a acordat în

anii 1930—1931 o bursă de stat pentru întregirea profilului său științific, în Italia.

Reîntors în țară i s-a oferit direcțiunea muzeului din Deva, instituție în fruntea căreia s-a aflat aproape trei decenii, pînă la pensionare.

Anii de muncă petrecuți la Deva s-au concretizat prin ridicarea modestului muzeu orașenesc de pe atunci la o activitate științifică deosebit de prodigioasă. Astfel, în mai puțin de un deceniu a izbutit să facă cercetarea arheologică desfășurată în județul Hunedoara cunoscută peste hotarele țării, să adune o diversitate considerabilă de material documentar-informațional și încă să poată edita publicația de bună reputație științifică, care dăinuie și astăzi „Sargetia”.

A colaborat în toți acești ani, precum și încă aproape două decenii după pensionare, cu studii și materiale de referință și esență, la principalele publicații de specialitate de la noi: SCIVA, Dacia, Materiale, Revista de istorie etc.

Totodată a arătat un interes deosebit, o pasiune chiar, pentru activitățile muzeale propriu-zise: munca cu publicul vizitator, îmbogățirea patrimoniului muzeal, conservarea și restaurarea materialelor arheologice. Dar poate cel mai mult a îndrăgit în munca de muzeograf acea latură a educării în spiritul dragostei de pămînturile strămoșești a tinerelor generații. Nu pregeta, nici la anii senectuții, să conducă grupurile de tineri atît la cetățile dacice, cît și la Ulpia Traiana Sarmizegetusa, iar explicațiile sale erau întotdeauna pe cît de erudite, pe atît de accesibile și pline de iubire pentru multimilenara noastră istorie.

Ca om de știință cît și ca muzeograf Octavian Floca s-a remarcat nu numai pe plan local, ci și național, imbinînd în mod armonios cercetarea cu răspîndirea cunoștințelor despre trecutul nostru în rîndul maselor populare. Pentru cei ce l-au cunoscut personal, sau pentru cei ce i-au prețuit contribuțiile inserate în publicații de specialitate, imaginea omului blajin și sfătos, dublată de aceea a omului de știință mereu preocupat de descifrarea cu migală și răbdare a tainelor istoriei antice, va rămîne mereu vie prin timp.

ERIPITUR PERSONA, MANET RES !

L. Mărghitan